

[L. Rasmussen.]
vilkaar under Genindkaldelse til fortsat Øvelse, skal Resten af Værneskatten anvendes til Vedligeholdelse og Nyanskaffelser af Materiel samt til organisatoriske Forbedringer af Landets Forsvar, saaledes at Forsvarsordningen af 1922 i Løbet af 8 Aar kommer til at opfylde sine militærpolitiske Forudsætninger.

Jeg husker, hvorledes det ærede Medlem i 1922 var med til — og jeg tror, han var endnu værre end mange Officerer — at forkætre denne Ordning. Nu er det ærede Medlem naaet til at ville bringe Ofre for i Løbet af 8 Aar at faa den gennemført. Det kan man kalde en Omvendelse af Rang. Nu er det pludselig Ordningen af 1922, det gælder om at faa gennemført, og det falder ikke det ærede Medlem ind at anse 8 Aar for at være for lang en Tid at vente. I 1922 sagde man, at i Løbet af 5 Aar skulde en Del af Ordningen være gennemført, i Løbet af 10 Aar Resten, saaledes at Ordningen var fuldt gennemført i 1932. Nu siger det ærede Medlem: jeg kan godt vente til 1937.

Jeg henstiller til det ærede Medlem, om han dog ikke i det mindste kunde tænke sig at sige: Jeg vil ikke vente i 8 Aar, nu har jeg een Gang opdaget, at Militærlovene af 1922 ikke er nær saa onde, som jeg gjorde dem til, da de blev vedtaget; lad os nu faa en Formue- og Indkomstskat, og saa tager vi auf einmal og gennemfører denne Ordning — hvis der da overhovedet er nogen sund Mening i at ville ofre noget paa Militærspørgsmaalet!

Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette Spørgsmaal. Jeg ved, at jeg bereder ikke den ærede Forslagsstiller nogen Overraskelse, naar jeg siger, at vi Socialdemokrater under ingen Omstændigheder kan yde vor Medvirkning til Gennemførelsen af et saa fuldkommen umuligt Lovforslag som det her foreliggende.

Ole Bjørn Kraft: Det konservative Partis Stilling til det her foreliggende Lovforslag fremgaar med stor Tydelighed af det Program, Partiet vedtog ved sin Stiftelse, og hvori det under Afsnittet om Skattepolitikken hedder, at Partiet vil endvidere

„til retfærdigere Fordeling af Værnepligtens Byrde for den samlede Befolkning søge gennemført en Værneskat for de erhvervsdygtige Personer, som ikke personligt aftjener deres Værnepligt.“

De Motiver, der i 1915 var til Stede for Indsættelsen af et saadant Afsnit i vort Program, er efter vor Opfattelse lige saa uændret til Stede i Dag.

Som det fremgaar af dette Afsnit af Programmet, er Skatten mindre tænkt som en finansiel Foranstaltning end som et Middel til en Udjævning af den Ulighed, der opstaar ved den almindelige Værnepligts ufuldstændige Gennemførelse. Det er jo her ret tilfældigt, efter Loddets rent blinde Princip, hvem der paalægges Byrder, og hvem der fritages; og selv om den højtærede Forsvarsminister naturligvis har Ret i, at det samme Princip ofte gør sig gældende ude i Livet, er det dog noget andet, naar det er Lovgivningsmagten, der gennem de Love, den vedtager, indfører dette blinde Princip.

Nu betragter vi ganske vist ikke Aftjeningen af den almindelige Værnepligt som en Byrde. Tværtimod er der utvivlsomt Grund for mange af de unge, der aftjener deres Værnepligt, til at være taknemmelige for, hvad de lærer i disse Aar: den Udvidelse af deres Horisont, som kan være Følgen, Kammeratskabet med unge af andre Samfundslag og den personlige legemlige Hygiejne, som de opdrages til.

Som Partiets afdøde Fører, Landstingsmand Piper udtalte, da der i Landstinget blev behandlet et Lovforslag om Værneskat, betragter vi det som en Ære at kunne aftjene Værnepligten. Men alle disse Synspunkter forhindrer ikke, at det alligevel i mange Tilfælde kan føles som en Byrde og som en Uretfærdighed, ikke mindst i en haardt anspændt økonomisk Tid som den, vi lever i, idet man altsaa bliver taget ud af det private Erhverv og derved muligvis sat tilbage i Forhold til dem, der gaar fri.

Efter hele den Betragtningssmaade, jeg her har anlagt, maa man forstaa, at jeg her mindre tænker paa den første Uddannelses-tid, for her drejer det sig jo i de fleste Tilfælde om ganske unge Mennesker, for hvem disse Maaneder ikke kan komme til at betyde noget alvorligt Afbræk, ja, i mange Tilfælde, vil de vel snarere betyde en absolut Fordel. Jeg kunde godt tænke mig, at der var mange arbejdsløse, der i denne Tid med Tilfredshed modtager deres Indkaldelse til Aftjening af Værnepligten, der i et halvt Aars Tid dog i det mindste fritager deres Sind for de økonomiske Sorger, og som samtidig giver dem en aandelig og legemlig Træning, der gør dem mere velegnede til Livskampen, end de var i Forejen.

Men jeg tænker i første Række paa Genindkaldelsestiden, der virkelig for mange kan føles som en tung Byrde, naar de har stiftet Hjem og maaske netop staar i de første vanskelige Aar i Kampen for at grundlægge deres økonomiske Eksistens, og derfor